

διδάχτουν (αὐτὸ τοὺς ἀρνούμαστε nota bene γιὰ τὸ παρὲν) — ἀντὶ νὰ διαβάξουν τὸ Πηδάλιο καὶ νὰ βάζουν ποινὲς σύμφωνα μὲ τὶς ἀντιλήψεις τὶς μεσαιωνικὲς σὲ κάθε ἀφελή γριά, ποὺ θὰ πάει τυχὸν νὰ πεῖ στὴν ἐξομολόγησὴ τῆς πῶς ἔκανε τοῦτο κ' ἐκείνο ἢ σὲ κανέναν ποὺ θὰ ρίξει δυὸ ἰδέες γερές καὶ θὰ τολμήσει νὰ σκεπτεῖ ἔξω ἀπ' τὰ *παραδεδομένα*, ἀντὶ νὰ παχαίνουν στὴν ἀργία.

Ἀλλὰ βέβαια γιὰ νὰ νοιώσει κανεὶς τὴν ἀξία τοῦ θεάτρου καὶ νὰ θέλει νὰ πάει, νικώντας κάθε ἐμπόδιο, πρέπει νὰ τὸ αἰστανθεῖ, νὰ τὸ βρεῖ ἀνάγκη τοῦ πνεύματός του. Κι αὐτὸ δὲ συμβαίνει στὸν κληρὸ μας, ἀφοῦ καὶ τὸ ὄλο κοινὸ μας λίγο διαφέρει, καὶ γι' αὐτὸ τὸ θεάτρο μας εἶναι στὸ χάλι ποὺ εἶναι, καὶ στοιχηματίζουμε πῶς, καὶ νὰ μπορούσαν δὲ θὰ πηγαιναν παρὰ στὴν πρώτη φούρια, ὥστε νὰ πειστοῦν πῶς δὲν ἀπαγορεύεται, ὥστε νὰ γίνεῖ δηλαδὴ κοινὸ τους δικαίωμα.

Πρέπει λοιπὸν ἀπ' τὸ Πανεπιστήμιο νὰ φωτισθεῖ ὁ ἀνώτερος κληρικὸς (καὶ ἀπὸ τὸ σχολεῖο του βέβαια ὁ παπᾶς) μὲ φιλοσοφία καθ' ὅλου, μὲ αἰσθητική, μὲ ἐπιστημονικὲς ἀντιλήψεις καὶ τῆς θρησκείας καὶ τῆς θεολογίας καὶ μὲ κοινωνικὴ ἀντίληψη τῆς ἠθικῆς τοῦ Χριστοῦ ὥστε οἱ ἐπίσκοποι καὶ ἀνώτεροι κληρικοὶ νὰ εἶναι μὲ ἀρχὲς νέες, νὰ φωτίσουν τοὺς ἱπαπᾶδες μὲ βιβλία καὶ κηρύγματα ἱστορικο-κοινωνικο-ἠθικὰ τῆς ἐκκλησίας μας καὶ νὰ πέσει ὁ δεσποτισμὸς — ὁ ξένος ἀπὸ τὸ Χριστὸ καὶ ἀνάξιος τοῦ Ἑλλήνα — καὶ ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν μας καὶ νὰ κινηθοῦν ἐλεύτερα οἱ ἀνακαινιστικὲς καὶ μεταρρυθμιστικὲς ἀρχὲς ἀπὸ μέσ' ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν (ὅχι ὅπως φαντάζονται μερικοὶ πῶς *μονάχες τους θάβρουν* σὰν τὸ πέσε σῦκο νὰ σὲ φάω, (μὰ μὲ ἐργασία, μὲ σκέψη, μὲ ἐπιστημοσύνη ἀπὸ κείνους ποὺ μποροῦν — κάντε τους τόπο — γιὰ νὰ φωτιστοῦν ἐκεῖνοι ποὺ δὲν μποροῦν.

Ἰσως ξεπροβάλλει ὅμως ὁ μπαμπούλας: *δὲν μπορούμε γιατί είμαστε ἐθνικῶς διασκορπισμένοι* — τὸ αἰώνιο αὐτὸ πρόσκομμα ἑκατὸ χρόνια τώρα τῶν ἀνιστόρητων καὶ στενοκέφαλων. Ἀλλοίμονο, ἐδῶ δὲ εἶναι οἱ προγονόπληκτοι! Σὰν νὰ μὴν εἶναι οἱ ἔξω κληρικοὶ μας καὶ ζώντανώτεροι καὶ ἱκανώτεροι σὲ νέες ἀρχὲς καὶ σὰν νὰ εἶναι καταδικασμένοι οἱ ἔξω Ἕλληνες, μὲ τὸ νὰ μὴν εἶναι ἐνωμένοι μὲ μᾶς, νὰ εἶναι αἰωνίως μὲ τὰ παλιά καὶ μεῖς μαζὺ μὲ κείνους καὶ σὰν νὰ μὴν εἶναι ὁ προορισμὸς μας ἐδῶ τῷ μακάριον νὰ χύνουμε ἐκεῖ σ' αὐτοὺς ὅσο τὸ δυνατό πολὺ φῶς, νέα ζωὴ καὶ στὴν ἐκκλησίαν, ὥστε νὰ γίνεῖ πραγματικὰ ἐκεῖ ἔξω αὐτὴ ὁ μεγαλύτερος ἐθνικὸς παράγων, κ' ἐδῶ μέσα ἕνας ἀπ' τοὺς πολλούς.

Ἄς τὰ σκεφτοῦν αὐτὰ καλὰ οἱ ἀρμόδιοι καὶ μά-

λιστα ὁ Ἅγιος Μητροπολίτης. Κι ἀντὶ νὰ παχαίνουν οἱ κληρικοὶ μας — οἱ λίγοι — καλλιεργώντας γένια καὶ μαλλιά κ' ἐτοιμάζοντας *ἰερὰ ἀμφία* γιὰ τὸ δεσποτικὸν, ἃς ἀφήσουν νὰ πνεύσει λίγος ἀνεμος ζωῆς στὴν ἐκκλησίαν γιὰ τὸ καλὸ καὶ αὐτῆς καὶ τῶν λειτουργῶν τῆς καὶ τοῦ λαοῦ. Ἄς ἰδρῦσουν ὅσοι ὑπάρχουν — ἂν ὑπάρχουν κἂν — κληρικοὶ μὲ μάτι ἐπιστημονικὸ ἕνα περιοδικὸ μὲ τὴν εὐχή καὶ τὴν εὐλογία — κι αὐτὸ βλέπετε χρειάζεται ἀκόμα — τοῦ Ἁγίου Μητροπολίτη γιὰ νὰ καλλιεργήσουν κάποια κίνησι πρὸς τὰ ἐμπρός. Καὶ τότε μαζὺ μὲ τὰ ἄλλα καλὰ θὰ πηγαίνουν καὶ οἱ κληρικοὶ στὸ θέατρο, χωρὶς νὰ σκανταλίζουσιν κανένα, θὰ διδάσκονται γιὰ νὰ διδάσκουν καὶ ὁ λαὸς θὰ τοὺς καμαρώνει καὶ θὰ τοὺς σέβεται καὶ δὲ θὰ δένει κόμπο ὅταν τοὺς ἀπαντήσῃ στὸ δρόμο του. Τότε ἐπὶ τέλους θὰ πεισθοῦν ἴσως νὰ σκέφτονται καὶ λίγο διαφορετικὰ καὶ οἱ καθηγητὲς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς, τελευταῖοι αὐτοί, γιὰ νὰ φανεῖ ὅτι στὸν τόπο μας ὅλα γίνονται πρωθύστερα, ἀφοῦ αὐτοὶ ἔπρεπε ὡς τώρα νὰ τὸ ἔχουν ἐτοιμασμένο τὸ ἔδαφος.

ΠΕΡΑΣΤΙΚΟΣ

© ΟΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

Ὁ καθηγητὴς τῆς Χημίας κ. Βαρούνης μίλησε τὸ παρασπασμένο Σαβᾶτο στὴ σάλα τῆς Ἑμπορ. καὶ Βιομηχανικῆς Ἀκαδημίας γιὰ τὴν πρόοδο τῆς Χημίας σχετικὰ μὲ τὴ Βιομηχανία. Ἡ σάλα εἶτανε γεμάτη ἀπὸ ἐπιστήμονες, λογίους κι ἀρκατὲς κυρίως κι ὅλοι μὲ προσοχὴ τὸν ἀκούσαν καὶ στὸ τέλος μ' ἐνθουσιασμὸ τὸν χειροκροτήσανε.

— Μικρὴ φωνὴ μὰ γλυκιὰ καὶ τέχνη μεγάλη στὸ τραγούδι. Νά, ἡ γενικὴ ἐντύπωση ἀπὸ τὸ κοντσέρτο τῆς κ. Ουρανίας Παπαδόσκου. Κ' ἔτσι μὲ τὴν καινούρια τραγουδίστρα ἡ καλλιτεχνικὴ φαμελιά Καλομοίρη — Παπαδόσκου ἀποχτάει καὶ τέταρτο διαλεχτὸ μέλος.

— Μποροῦμε νὰ πρῶμα ἀδίσταχτα πῶς πέτυχε ἡ μουσικοφιλολογικὴ προσεπρίδα πρῶτως τὴν Κεριακὴ στὸν «Παρνασσὸ» ἡ Αἰμιλία Καραβία μὲ τοὺς συντρόφους τῆς καὶ τὶς συντρόφισσές τῆς. Λίγο πρὶν διαλεχτὸ τὸ θέλαμε τὸ πρόγραμμα (ὄλο Πολέμη καὶ Πολέμη θάκοῦμε, γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ), μὰ ἃς εἶναι, τῆς τὰ συχωράμε αὐτά, ἀφοῦ τόσο ὁμορφα καὶ τόσο δημοτικὰ μᾶς μίλησε στὴν ἀρχὴ ἀρχὴ ἡ Αἰμιλία γιὰ τὸ σκοπὸ τῆς προσεπρίδας τῆς.

— Τὴν παρασπασμένη δευτέρα δόθηκε στὴ σάλα τοῦ Ὁδείου ἡ τρίτη καὶ τελευταία, φαιτεινὴ, «Διάλεξη — Συνομιλία» τῆς κ. Αἰρας Θεοδωροπούλου μ' ἔργα τοῦ Βάγνερ. Ἡ κ. Θεοδωροπούλου μᾶς μίλησε πλατιά κι ἀναλυτικὰ γιὰ τὰ ἔργα τοῦ Βάγνερ καὶ ἡ κ. Σμαράγδα Γενάδη, μὲ τὴ γλυκιὰ φωνή τῆς, μᾶς τραγούδησε τὴν ἀρία τῆς Ἑλισάβετ ἀπὸ τὸν Tannhäuser καὶ τὴ Χαρὰ τῆς Εὐας ἀπὸ τὸ Meistersinger. Στὸ τέλος χορὸς ἀπὸ κορίτσια τοῦ Ὁδείου μᾶς τραγούδησε πολὺ ὁμορφα τὸ Στοιχειωμένο Καράδι ἀπὸ τὸ Fliegender Holländer.